BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 3 juni 1998

betreffende financiële steunmaatregelen van Spanje ten behoeve van de kolenindustrie in 1997

(kennisgeving geschied onder nummer C(1998) 2044)

(Slechts de tekst in de Spaanse taal is authentiek)

(Voor de EER relevante tekst)

(98/636/EGKS)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal,

Gelet op Beschikking nr. 3632/93/EGKS van de Commissie van 28 december 1993 tot vaststelling van een communautaire regeling voor de steunmaatregelen van de lidstaten ten behoeve van de kolenindustrie [1], en met name op artikel 2, lid 1, en op artikel 9,

Overwegende hetgeen volgt:

I

Spanje heeft de Commissie bij brief van 25 maart 1997 overeenkomstig artikel 9, lid l, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS in kennis gesteld van de financiële steunmaatregelen die het voor het jaar 1997 voornemens is ten behoeve van de kolenindustrie te nemen.

Spanje heeft de Commissie bij brieven van 4 september 1997, 20 februari 1998 en 31 maart 1998 de aanvullende inlichtingen verstrekt waarom de Commissie in haar brieven van 23 april 1997 en van 24 oktober 1997 had gevraagd.

Op grond van Beschikking nr. 3632/93/EGKS moet de Commissie een besluit nemen over de volgende financiële steunmaatregelen voor het jaar 1997:

a) steun ten bedrage van 130 738 miljoen ESP om exploitatieverliezen van kolenmijnondernemingen te dekken;

b) steun ten bedrage van 51 244 miljoen ESP voor financiering van de buitengewone sociale steun die wordt toegekend aan werknemers die als gevolg van de maatregelen voor modernisering, rationalisering en herstructurering van de kolenindustrie en voor buitenbedrijfstelling in deze industrie hun baan verliezen;

c) steun ten bedrage van 9 113 miljoen ESP voor financiering van de technische kosten bij sluiting van kolenwinningsinstallaties in het kader van de maatregelen voor modernisering, rationalisering en herstructurering van de kolenindustrie en voor buitenbedrijfstelling in deze industrie.

De door Spanje overwogen financiële steunmaatregelen ten behoeve van de kolenindustrie vallen onder artikel 1 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS en moeten overeenkomstig artikel 9 door de Commissie worden goedgekeurd, die daarover een besluit neemt op grond van, met name, de in artikel 2 van die beschikking genoemde algemene doelstellingen en criteria en de in de artikelen 3 en 4 ervan vastgestelde specifieke criteria. Overeenkomstig artikel 9, lid 6, van genoemde beschikking onderzoekt de Commissie bij haar beoordeling van de maatregelen of deze in overeenstemming zijn met het plan voor modernisering, rationalisering en herstructurering van de kolenindustrie in Spanje en voor buitenbedrijfstelling in deze industrie voor de periode 1994-1997, waarop Beschikking 94/1072/EGKS [2] betrekking had.

II

De steun, die in totaal 130 738 miljoen ESP bedraagt, heeft voor een bedrag van 116 877 miljoen ESP tot doel de exploitatieverliezen van de mijnbouwondernemingen geheel of gedeeltelijk te compenseren en is voor een bedrag van 13 861 miljoen ESP als steun voor het in de handel brengen van steenkool bestemd.

De steun ter dekking van exploitatieverliezen, ten bedrage van 116 877 miljoen ESP, valt uiteen in steun voor de bedrijfsvoering, als bedoeld in artikel 3 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS, ten belope van 47 347 miljoen ESP en steun voor buitenbedrijfstelling, als bedoeld in artikel 4 van die beschikking, ten belope van 69 530 miljoen PTA.

Van de steun voor de bedrijfsvoering ten bedrage van 47 347 miljoen ESP, voor een productie van 14,6 miljoen ton steenkool, zal 46 347 miljoen ESP worden gefinancierd door middel van de specifieke kosten die als vergoeding voor de activiteiten ten laste van het nationale elektriciteitsnet („Sistema Eléctrico Nacional") gelden, terwijl de resterende 1 000 miljoen ESP uit de overheidsbegrotingen zal worden gefinancierd.

Spanje heeft de Commissie voorgesteld voor 1997 een gedeelte van de steun aan de kolenindustrie op te nemen in mechanismen die het als volstrekt gelijkwaardig met de inschrijving in de overheidsbegrotingen beschouwt, zoals

[1] PB L 329 van 30. 12. 1993, blz. 12.

[2] PB L 385 van 31. 12. 1994, blz. 31.

in artikel 2, lid 2, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS is bepaald. Dat mechanisme zou inhouden dat in Wet 12/1996 van 30 december betreffende de algemene rijksbegroting voor 1997 ([1]) aanvullende bepaling wordt opgenomen, waarbij de elektriciteitsdistributiebedrijven 4,864 % op hun elektriciteitstarief in rekening brengen voor de specifieke kosten in verband met de kolenwinning. De Commissie is van mening dat het opnemen van de steunmaatregelen in de overheidsbegrotingen het middel is dat de meeste garanties inzake transparantie biedt en neemt nota van de toezegging van Spanje om de als volstrekt gelijkwaardig voorgestelde mechanismen die in 1997 zijn toegepast, in die zin aan te passen.

Spaanse kolenmijnondernemingen die steun voor de bedrijfsvoering ontvangen, zullen hun productiekosten, uitgedrukt in constante prijzen, jaarlijks met 2 % moeten verminderen, hetgeen zal bijdragen tot de trendmatige verlaging van de productiekosten, uitgedrukt in prijzen van 1992, zoals bedoeld in artikel 3, lid 2, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS. Deze weliswaar beperkte verlaging beantwoordt aan de beoogde degressie van de steunmaatregelen. Een sterkere verlaging zou de continuïteit van die ondernemingen in gevaar brengen, hetgeen ernstige sociale gevolgen kan hebben, aangezien de mijnen die zij exploiteren, zich in geïsoleerde gebieden met een grote economische achterstand bevinden.

Het opnemen van deze maatregelen in het plan voor modernisering, rationalisering, herstructurering en buitenbedrijfstelling voor de periode 1994-1997, waarover de Commissie gunstig advies heeft uitgebracht, beantwoordt aan de verwezenlijking van de doelstellingen die in artikel 2, lid 1, eerste en tweede streepje, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS zijn vermeld, dat wil zeggen bijdragen tot de oplossing van de sociale en regionale problemen in verband met de ontwikkelingen in de kolenindustrie, terwijl verdere vooruitgang in de richting van economische rentabiliteit wordt geboekt met het oog op de degressie van de steunmaatregelen.

Van de steun voor de bedrijfsvoering, als bedoeld in artikel 4 van de beschikking, ten bedrage van 69 530 miljoen ESP zal 20 235 miljoen ESP worden gefinancierd door middel van de aan het nationale elektriciteitssysteem toegerekende specifieke kosten, terwijl 49 295 miljoen uit de overheidsbegrotingen zal worden bekostigd.

De uit de algemene rijksbegroting gefinancierde steun ten belope van 49 295 miljoen ESP is voor de in het centrale kolenbekken van Asturias gevestigde ondernemingen Hunosa, Minas de Figaredo SA en Mina de la Camocha SA bestemd voor een productie van 2,43 miljoen ton steenkool. Voor Hunosa en Minas de Figaredo wordt deze steun verleend via het „Agencia Industrial del Estado", hierna „AIE" genoemd, dat de publiekrechtelijke aandeelhouder van deze ondernemingen is, waarvan de geraamde uitgaven en inkomsten in de algemene rijksbegroting van 1997 zijn opgenomen. In dat jaar is de productie van deze ondernemingen tegenover 1996 met 7,6 % verminderd overeenkomstig het beginsel van geleidelijke en ononderbroken buitenbedrijfstelling als bedoeld in artikel 4 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS.

De rest van de steun, die wordt gefinancierd door de aan het nationale elektriciteitssysteem toegerekende specifieke kosten, ten bedrage van 20 235 miljoen ESP is bestemd voor dezelfde ondernemingen en voor andere in kolenbekkens in het noordwesten, noordoosten en zuiden van Spanje gevestigde ondernemingen, die vóór het verstrijken van Beschikking nr. 3632/93/EGKS zullen moeten sluiten.

Deze steun draagt bij tot de oplossing van de sociale en regionale problemen die uit de ontwikkelingen in de kolenindustrie voortvloeien. De steun is onderdeel van een sluitingsplan en derhalve in overeenstemming met artikel 4 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS.

Spanje heeft voor 1997 ten gunste van steenkool uit de Gemeenschap een premie van 10 % op de internationale marktprijzen toegestaan, teneinde de handel daarin te stimuleren. Deze maatregel vormt een bemoeienis van overheidswege die met de steenkoolhandel verband houdt en die de ondernemingen in de kolenindustrie door verlichting van de lasten die deze normaal zouden moeten dragen, een economisch voordeel verschaft. Deze steun ten bedrage van 13 861 miljoen ESP is in overeenstemming met artikel 1, lid 2, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS.

Deze maatregel wordt gerechtvaardigd door de noodzaak van een geleidelijke overgang van het oude stelsel van gereguleerde prijzen naar een stelsel waarbij de prijzen vrij worden bepaald op basis van de op de wereldmarkt genoteerde prijzen.

Gezien de geleidelijke verlaging van deze premie, die van 25 % in 1994 tot 17 % in 1995, 14 % in 1996 en 10 % in 1997 is gedaald, en de volledige afschaffing daarvan met ingang van 1 januari 1998 kan de met deze maatregel beoogde steun aan het in de handel brengen als communautaire steun en derhalve verenigbaar met de goede werking van de gemeenschappelijke markt worden beschouwd.

De Commissie neemt nota van de toezegging van Spanje het nodige te zullen doen opdat uiterlijk op 31 december 1997 de verkoopprijs van steenkool door de contracterende partijen vrij zal kunnen worden bepaald op basis van de op de wereldmarkt genoteerde prijzen.

Spanje heeft in zijn kennisgeving verklaard dat de toegekende steun voor elke onderneming of productie-eenheid niet hoger is dan het verschil tussen productiekosten en de te verwachten inkomsten.

([1]) BOE nr. 315 van 31. 12. 1996, blz. 38918.

De bedragen van de door Spanje voor 1997 aangemelde steun zijn 1,5 % lager dan die welke de Commissie voor 1996 heeft toegestaan, na een vergelijking daarvan met de verkoopprijzen op basis van de op de wereldmarkt genoteerde prijzen. Spanje heeft de Commissie medegedeeld dat deze vermindering vanaf 1998 jaarlijks 4 % zal bedragen.

Op grond van het voorafgaande en van de door Spanje verstrekte gegevens is deze steun verenigbaar met de doelstellingen van Beschikking nr. 3632/93/EGKS en met de goede werking van de gemeenschappelijke markt.

III

De steun ten bedrage van 51 244 miljoen ESP die Spanje voornemens is toe te kennen, is bestemd voor de financiering van de schadeloosstellingen aan dat deel van de 7 300 werknemers van de Spaanse kolenmijnondernemingen dat met vervroegd pensioen zal moeten gaan of zijn baan zal verliezen als gevolg van de toepassing van het plan voor modernisering, rationalisering en herstructurering van de Spaanse kolenindustrie en voor buitenbedrijfstelling in deze industrie voor de periode 1994-1997, alsook van de vervroegde pensionering buiten het wettelijke stelsel voor werknemers die hun baan hebben verloren na de herstructureringen die vóór 31 december 1993 zijn uitgevoerd.

Van die steun zal een bedrag van 33 316 miljoen ESP, dat uit de algemene rijksbegroting wordt gefinancierd, aan de ondernemingen Hunosa, Minas de Figaredo SA en Mina de la Camocha SA worden toegekend. Voor de eerste twee ondernemingen worden de uitkeringen via het AIE verricht.

Het resterende bedrag, namelijk 17 928 miljoen ESP, is bestemd voor de overige ondernemingen waar moderniserings-, rationaliserings- en herstructureringsmaatregelen of maatregelen inzake buitenbedrijfstelling zullen worden genomen, en zal worden bekostigd door middel van de specifieke kosten voor rekening van het nationale elektriciteitssysteem.

Deze financiële maatregelen worden door het proces van modernisering, rationalisering en herstructurering van de Spaanse kolenindustrie noodzakelijk gemaakt en kunnen bijgevolg niet als maatregelen worden beschouwd die verband houden met de lopende productie (lasten uit het verleden).

Krachtens artikel 5 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS kan deze steun ter dekking van kosten die uitdrukkelijk in de bijlage bij die beschikking worden genoemd, namelijk lasten voor de betaling van de sociale uitkeringen die het gevolg zijn van de pensionering van werknemers vóórdat deze de wettelijke pensioenleeftijd hebben bereikt en andere uitzonderlijke uitgaven voor werknemers die hun baan hebben verloren als gevolg van herstructureringen en rationaliseringen, als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt worden beschouwd, mits het steunbedrag die kosten niet overschrijdt.

De Commissie neemt er nota van dat Spanje heeft toegezegd vanaf 1 januari 1998 deze steunmaatregelen in de overheidsbegrotingen op te nemen.

Op grond van het voorafgaande en van de door Spanje verstrekte gegevens is deze steun verenigbaar met de doelstellingen van Beschikking nr. 3632/93/EGKS en met de goede werking van de gemeenschappelijke markt.

IV

De steun ten bedrage van 9 113 miljoen ESP die Spanje voornemens is toe te kennen, is bestemd om gedeeltelijk de waardedaling te compenseren van de vaste activa van de kolenmijnondernemingen die tot gehele of gedeeltelijke sluitingen moeten overgaan alsook ter dekking van andere buitengewone kosten die voortvloeien of zijn voortgevloeid uit de geleidelijke sluitingen in verband met de uitvoering van het plan voor modernisering, rationalisering, herstructurering en bedrijfssluiting van de kolenindustrie voor de periode 1994-1997.

Het aan de ondernemingen Hunosa en Minas de Figaredo SA toe te kennen deel van deze steun, namelijk 5 538 miljoen ESP, zal via het AIE uit de algemene rijksbegroting worden gefinancierd. De resterende 3 575 miljoen ESP die voor de overige ondernemingen die tot herstructurering of buitenbedrijfstelling overgaan, bestemd is, zal als specifieke kosten aan het nationale elektriciteitssysteem worden toegerekend en aldus worden gedekt.

Deze financiële maatregelen worden door het proces van modernisering, rationalisering en herstructurering van de Spaanse kolenindustrie noodzakelijk gemaakt en kunnen daarom niet als maatregelen worden beschouwd die verband houden met de lopende productie (lasten uit het verleden).

Krachtens artikel 5 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS kan deze steun ter dekking van kosten die uitdrukkelijk in de bijlage bij die beschikking worden genoemd, namelijk uitzonderlijke intrinsieke waardeverminderingen die het resultaat zijn van de herstructurering van de industrie (waarbij geen rekening wordt gehouden met op of na 1 januari 1986 uitgevoerde herwaarderingen die de inflatie te boven gaan), als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt worden beschouwd, mits het steunbedrag die kosten niet overschrijdt.

De Commissie neemt er nota van dat Spanje heeft toegezegd vanaf 1 januari 1998 deze steunmaatregelen in de overheidsbegroting op te nemen.

Op grond van het voorafgaande en van de door Spanje verstrekte gegevens is deze steun verenigbaar met de doelstellingen van Beschikking nr. 3632/93/EGKS en met de goede werking van de gemeenschappelijke markt.

V

De Spaanse regering dient zich ervan te vergewissen dat de toekenning van steun als bedoeld in deze beschikking niet tot discriminatie leidt tussen de producenten, afnemers en gebruikers op de communautaire steenkoolmarkt.

Op grond van het voorafgaande en van de door Spanje verstrekte gegevens is deze steun verenigbaar met de doelstellingen van Beschikking nr. 3632/93/EGKS en met de goede werking van de gemeenschappelijke markt.

Op grond van artikel 3, lid 1, tweede streepje, en van artikel 9, leden 2 en 3, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS moet de Commissie nagaan of de toegestane steun uitsluitend voor de in de artikelen 3, 4 en 5 van die beschikking omschreven doelstellingen wordt verleend. Daartoe moet zij in kennis worden gesteld van de toegekende bedragen en van de wijze waarop deze worden verdeeld,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

Het wordt Spanje toegestaan om ten laste van het kolenjaar 1997 de volgende steun te verlenen:

a) steun voor de bedrijfsvoering overeenkomstig artikel 3 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS ten bedrage van 47 347 miljoen ESP;

b) steun voor buitenbedrijfstelling overeenkomstig artikel 4 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS ten bedrage van 69 530 miljoen ESP;

c) steun ter dekking van buitengewone lasten overeenkomstig artikel 5 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS ten bedrage van 51 244 miljoen ESP voor de financiering van de buitengewone sociale steun die wordt toegekend aan werknemers die hun baan verliezen als gevolg van de maatregelen voor modernisering, rationalisering en herstructurering van de Spaanse kolenindustrie en voor buitenbedrijfstelling in deze industrie;

d) steun ter dekking van buitengewone lasten overeenkomstig artikel 5 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS ten bedrage van 9 113 miljoen ESP ter dekking van de technische kosten bij sluiting van kolenwinningsinstallaties als gevolg van de maatregelen voor modernisering, rationalisering en herstructurering van de Spaanse kolenindustrie en voor buitenbedrijfstelling in deze industrie.

Artikel 2

Spanje neemt overeenkomstig artikel 86 van het EGKS-Verdrag alle algemene of bijzondere maatregelen welke dienen ter verzekering van de nakoming van de uit deze beschikking voortvloeiende verplichtingen. Spanje ziet erop toe dat de goedgekeurde steun uitsluitend voor de genoemde doelstellingen wordt gebruikt en draagt ervoor zorg dat elk op grond van deze beschikking bepaald steunbedrag dat niet is uitgegeven, te hoog is geraamd of oneigenlijk is gebruikt, wordt terugbetaald.

Artikel 3

Spanje stelt de Commissie uiterlijk op 30 september 1998 in kennis van de steunbedragen die het werkelijk ten laste van het kolenjaar 1997 heeft toegekend.

Artikel 4

Deze beschikking is gericht tot het Koninkrijk Spanje.

Gedaan te Brussel, 3 juni 1998.

Voor de Commissie
Christos PAPOUTSIS
Lid van de Commissie